

TIETO TÄHKÄ

Erityisryhmien asumisen uutiskatsaus

ASPAn tietopalveluiden koostamaan TietoTähkään on koottu tärkeimmät erityisryhmien asumiseen liittyvät ajankohtaiset aiheet ja uutiset viimeksi kuluneen kuukauden ajalta. Palautetta TietoTähkästä voi lähettää osoitteeseen tietopalvelu@aspa.fi.

Sisältö

1. Viranomaisten linjauksia3

Komissio ei hyväksy kunnallisten liikelaitosten muita yrityksiä parempia etuuksia...	3
Takuueläke turvaksi pienituloisten eläkeläisten toimeentulon	3
Sinnemäki: Työllistämisseteli helpottaa nuorten pääsyä työhön.....	3
Nuorten masennus maksaa miljardeja	4
Taksin käyttöön oikeuttava todistus voidaan antaa pysyväksi.....	4
Kehitysvammaisten asuntohankkeiden avustusprosenttia nostetaan	4
Kehitysraha vauhdittaa päihde- ja mielenterveyspalvelujen uudistamista	5
Opas julkisten datavarantojen avaamisesta	5
Kansallisten tietoaaineistojen saatavuutta halutaan parantaa	5
Peruspalvelujen tila -raportti 2010 on ilmestynyt	6
THL linjasi tavoitteensa Mieli-suunnitelman toteuttamiseksi.....	6
Kuulemisohjeet parantamaan säädösvalmistelun laatua ja avoimuutta	7
Television ääni- ja tekstityspalvelut laajenevat.....	7

2. Alkaneita hankkeita ja selvityksiä.....7

Keski-Pohjanmaan AMK laatii uusia työkaluja esteettömään rakentamiseen	7
Vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien palvelujen kehittämistä selvitetään	8
Työryhmä tukemaan kuntien tuottavuustyötä	8
Sataesteetön koti - Esteetöntä asumista ja vapaa-aikaa Satakunnassa	9

3. Tilastoiden ja tutkien - ajankohtaista tutkimus- ja tilastotietoa9

Työttömien tukijärjestelmä ei ota huomioon henkilökohtaisia elämäntilanteita.....	9
Heikoimmassa asemassa olevien tarpeisiin ei pystytä vastaamaan	9
Vammaisuuksia saavien väestöosuus pienin Etelä-Suomessa	10
Kolmannen sektorin palvelut paikkaavat usein julkisen palvelutuotannon aukkoja.	10
Sosiaali- ja terveysaloille jopa 120 000 työntekijän lisäys.....	11
Hyvinvointi lisääntynyt, mutta terveyserojen kaventaminen vaatii työtä	11
Verkkoesteettömyyden tila Euroopassa	11
Selvitys: Yhteiskunnallisten yritysten painoarvo suuremmaksi	11
Selvitys: Iäkkäät syrjäytyvät mielenterveyspalveluista	12

4. Luettavaksi - tietopalvelun suosittellemaa kirjallisuutta 12

En tahdo kuolla, en vain jaksa elää	12
Seitsemän talven jälkeen.....	13
Tivoli	13
Mikä meitä jakaa? Sosiaalipolitiikkaa kilpailuvaltiossa.	14
Sosiaalityö, tieto ja teknologia.....	14

5. Mediasta poimittua 15

Kehitysvammaisten huonosta kohtelusta satelee ilmoituksia	15
Vanhusten joukkomuuttoa tuskin nähdään ensi vuonna	15
Lahden ensimmäinen vanhusten älytalo valmistuu kesällä	15
Oirenavigaattori opastaa mielenterveysongelmista kärsivää	16
Sosiaali- ja terveysala yhteishaun suosituin ammatillinen ala.....	16
Mielenterveys yhä tabu työelämässä	16

6. Muuta ajankohtaista..... 17

Laatusuositukset kehitysvammaisten henkilöiden asuntojen rakentamiseen	17
Nuorten pakkolääkitys psykoterapian ehtona lainvastainen.....	17
Verkot-projekti kerää yhteen vapaaehtoistyön hyviä käytäntöjä	17
Avoin raportti -kilpailu	18
Vammaispalvelujen käsikirja Sosiaaliporttiin.....	18
Kuntapalvelujen turvaamiseen tarvitaan kuntien ja valtion yhteistyötä.....	18
Vanhusten palvelujen valvontaa tehostetaan Lapissa	19
Euroopan vammaisfoorumi tapasi Herman Van Rompuyn	19
Kuntalain uudistaminen käyntiin	19
Lupaavat käytännöt -kilpailu	20
Kouvolassa uudenlaista yhteistyötä julkisten palvelujen ja järjestöjen välillä.....	20
Pekka Sauri: Kansallinen itsemurhien ehkäisyhanke käynnistettävä välittömästi ..	20
Vertaisarviointi sai Talentian Lupaava hyvä käytäntö -palkinnon	21
RAY:n avustusremontti jatkuu	21

7. Ilmoitustaulu - tulevia seminaareja, koulutuksia ja tapahtumia..... 22

Yritysten ja yhdistysten senssit.....	22
Seminaari: Työllä osallisuutta? Kehitysvammaiset ihmiset matkalla palkkatyöhön	22
What About Me? Including the Most Excluded -konferenssi	23
Seminaari: Järjestöjen on koottava voimansa - tavoitteet ratkaisevat	23
Yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen päivät	24
Järjestöjen ja kuntien yhteistyö - rajapinnat, palvelut ja keinot.....	24

1. Viranomaisten linjauksia

Komissio ei hyväksy kunnallisten liikelaitosten muita yrityksiä parempia etuuksia

Euroopan komissio on ottamassa kunnallisten liikelaitosten aiheuttamiin kilpailuvääristymiin varsin tiukan kannan. Komissio on antanut Suomen valtiolle alustavan kielteisen näkemyksensä kunnallisille liikelaitoksille myönnetyn tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille.

Komissio katsoo, että kunnallisten liikelaitosten yksityisiin yrityksiin verrattuna nauttimat etuudet ovat EU:n perussopimuksessa tarkoitettua valtiontukea. Mainittu tuki ei sovellu EU:n sisämarkkinoille. Komission mukaan soveltumatonta valtiontukea ovat muun muassa kunnallisten liikelaitosten konkurssisuoja, vapautus yhtiöverosta, omaisuusverosta ja pääomaverosta sekä arvonlisäveron palautusjärjestelmään liittyvät etuudet. Koska hyväksyttäviä perusteluja tällaisten tukijärjestelmien ylläpitämiselle ei ole olemassa, komissio pyytää Suomen viranomaisia muuttamaan kunnallisten liikelaitosten tilannetta nykyisestä.

Etuoikeutettu asema voitaisiin säilyttää vain sellaisten yksiköiden osalta, jotka ovat mukana kunnan sisäisissä toimissa eivätkä harjoita taloudellista toimintaa.

Lähde: Edilex uutiset 22.4.2010

Takuueläke turvaisi pienituloisten eläkeläisten toimeentulon

[Sosiaali- ja terveysministeriö 15.4.2010](#)

Hallitus esittää, että pienimpien eläketulojen varassa elävien toimeentulo turvattaisiin ottamalla käyttöön takuueläke. Takuueläkettä maksettaisiin henkilöille, joiden kokonaiseläke on tällä hetkellä pienempi kuin takuueläkkeen määrä.

Täysimääräinen takuueläke olisi 685 euroa kuukaudessa vuoden 2010 indeksitasossa.

Sinnemäki: Työllistämisseteli helpottaa nuorten pääsyä työhön

[Työ ja elinkeinoministeriö 7.4.2010](#)

Hallituksen ensimmäisessä lisätalousarviossa kohdennetaan kaikkiaan noin 77 miljoonaa euroa nuorisotyöttömyyden vähentämiseen. Työ- ja elinkeinoministeriölle tarkoitukseen esitettiin 31,3 miljoonan euron lisämäärärahaa.

Alle 25-vuotiaiden nuorten työllistymistä vauhditetaan ottamalla käyttöön yrityksille kohdistettu työllistämisseteli. Nuoria pyritään erityistoimin saamaan työhön yrityksiin, kuntiin, yhdistyksiin ja säätiöihin.

Nuorisotyöttömyyden arvioidaan olevan pahimmillaan tänä keväänä. Lisämäärärahan avulla useita tuhansia nuoria työllistyy tai pääsee koulutukseen tai työllistämistoimenpiteiden piiriin, työministeri Anni Sinnemäki arvioi.

Nuorten masennus maksaa miljardeja

[Työterveyslaitos 6.4.2010](#)

Kun kolmekymppinen jää työkyvyttömyyseläkkeelle, hänen menetety työpanoksensa arvo on yli 1,5 miljoonaa euroa. Kun työkyvyttömyyseläkkeelle jääviä nuoria aikuisia on liki 4 000 vuodessa, heidän menetetty työuransa maksaa useita miljardeja.

Uusimman Työ Terveys Turvallisuus -lehden haastattelema Työterveyslaitoksen tutkimusprofessori Guy Ahonen on laskenut, että pelkästään vuonna 2008 työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden 16–34-vuotiaiden työpanoksen menetyksestä aiheutuu 6,6 miljardin euron tappio. Hän käyttää vertailukohtana työuria, jotka kestäisivät 65 ikävuoteen asti.

Taksin käyttöön oikeuttava todistus voidaan antaa pysyväksi

[Kela 6.4.2010](#)

Aikaisemmin Kelan matkakorvausta varten annettu todistus taksin tai muun ns. erityisajoneuvon tarpeellisuudesta voitiin kirjoittaa vain yhtä käyntiä varten tai määräajaksi. Nyt todistus voidaan kirjoittaa myös toistaiseksi voimassa olevaksi eli käytännössä pysyväksi.

Kehitysvammaisten asuntohankkeiden avustusprosenttia nostetaan

[Ympäristöministeriö 30.3.2010](#)

Hallitus esittää, että kehitysvammaisten henkilöiden asuntojen rakentamisen, hankinnan ja perusparantamisen enimmäisavustusprosentti nostettaisiin 40 prosentista 50 prosenttiin hyväksytyistä rakentamiskustannuksista.

Korotetulla avustusprosentilla tuettaisiin etenkin uusien poikkeuksellisen vaativien tai muusta syystä kalliiden kohteiden rakentamista. Vanhojen asuntojen muuttamista tai perusparantamista kehitysvammaisille sopiviksi voitaisiin avustaa uudella enimmäisavustuksella vain erityistapauksessa, esimerkiksi silloin, kun poikkeuksellisen vaativa kehitysvammaisten asuntokohde toteutetaan olemassa olevan asuntokantaan niin, että kehitysvammaisille tarjoutuu asuntoja muun väestön keskuudesta.

Enimmäisavustusprosentin nosto auttaa kohtuullistamaan kehitysvammaisten henkilöiden asumiskuluja. Lisäämällä kehitysvammaisille henkilöille tarkoitettujen asuntojen määrää mahdollistetaan sekä laitospaikkojen vähentäminen että lapsuudenkodissa asuvien aikuisten kehitysvammaisten itsenäistyminen omaan kotiin.

Esitys perustuu valtioneuvoston tekemään periaatepäätökseen ohjelmaksi kehitysvammaisten asumisen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämiseksi vuosina 2010–2015.

Lain on määrä tulla voimaan 1.6.2010. Lakia sovellettaisiin niihin kehitysvammaisten asuntohankkeisiin, joita koskeva hakemus on tullut Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukseen 1.1.2010 tai sen jälkeen.

Kunnille myönnettävä 35 miljoonan kehitysraha vauhdittaa päihde- ja mielenterveyspalvelujen uudistamista

[Sosiaali- ja terveysministeriö 26.3.2010](#)

Matalankynnyksen palvelut, varhainen puuttuminen ja tuki tehostuvat sosiaali- ja terveysministeriön myöntämällä valtionavustuksilla. Tänä vuonna avustuksia myönnetään yhteensä noin 35 miljoonaa euroa. Suurin tukisumma, 15 miljoonaa, ohjataan päihde- ja mielenterveystyöhön sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittämiseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma, Kaste, tukee palvelujen kehittämistä, edistää terveyttä ja vähentää syrjäytymistä. Kaste-rahoitus vahvistaa lisäksi perusterveydenhuoltoa sekä vanhus- ja vammaispalveluja. Avustusta ohjataan myös pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseen sekä palvelurakenteiden ja henkilöstön kehittämiseen.

Opas julkisten datavarantojen avaamisesta

[Liikenne- ja viestintäministeriö 25.3.2010](#)

Liikenne- ja viestintäministeriö on julkaissut oppaan siitä, kuinka julkinen sektori voi avata tietovarantonsa kaikkien ulottuville. Oppaassa esitellään aihepiiriä ja siihen liittyviä käsitteitä, toimintamalleja ja tiedon ominaisuuksia. Lisäksi luodaan ideaalitalannekuvaa siitä, mitä avoimen datan hyödyntäminen parhaimmillaan voisi tuottaa.

Lähes jokainen hallinnon organisaatio tuottaa dataa, joka voisi hyödyttää kansalaisia, liike-elämää ja myös hallintoa itseään. Toistaiseksi Suomessa ei ole ollut avoimen julkisen datan hyödyntämiseen opastusta tai käytäntöjä. ”Julkinen data - johdatus tietovarantojen avaamiseen” -oppaan ovat kirjoittaneet Antti Poikola, Petri Kola ja Kari A. Hintikka.

[Opas sähköisenä julkaisuna](#)

Kansallisten tietoaineistojen saatavuutta halutaan parantaa

[Opetusministeriö 19.3.2010](#)

Kansallisten, julkisin varoin tuotettujen sähköisten tietoaineistojen ja -varantojen saatavuutta ja käytettävyyttä halutaan parantaa. Opetusministeriön asettama Tutkimuksen tietoaineistot -hankkeen väliraportti aiheesta on valmistunut opetusministeri. Raportin laati Tieteen tietotekniikan keskus CSC ja sen kokoama asiantuntijaryhmä.

Merkittävä osa kansallisista tietoaineistoista - julkisesti rahoitetun tutkimuksen, hallinnollisen seurannan ja viranomaistoiminnan tuottamat aineistot - on tällä hetkellä vaikeasti löydettävissä, saatavilla ja vajavaisesti hyödynnettävissä. Ongelmia liittyy niin tietoaineistojen varastointiin ja organisointiin, aineistojen, eri toimijoiden ja järjestelmien hajanaisuuteen, lainsäädäntöön, aineistojen käyttöehtoihin, maksuihin kuin hyödyntämistä tukeviin palveluihin. Selvityksen mukaan tutkijoiden laajempi pääsy tietoaineistoihin kasvattaisi tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tehokkuutta sekä jo kerättyjen tietoaineistojen hyödyntämistä.

Keskeisenä toimenpiteenä selvityksessä esitetään kansallisen tietoinfrastruktuurin vahvistamista. Lainsäädäntöä täytyy muuttaa tukemaan tutkimuksen ja innovaatioiden roolia tietoyhteiskunnassa sekä takaamaan tietoaineistojen parempi saatavuus. Lisäksi käytänteitä ja toimintakulttuuria tulee ohjata laadukkaampaan suuntaan suosituksin ja niiden noudattamiseen kannustamalla.

[Raportti sähköisenä julkaisuna](#)

Peruspalvelujen tila -raportti 2010 on ilmestynyt

Valtiovarainministeriön julkaisemaan Peruspalvelujen tila -raporttiin on koottu yhteen arviointitietoa kuntien järjestämistä peruspalveluista. Peruspalvelujen tilaa tarkastellaan sekä asiakkaiden että palvelujen järjestäjien näkökulmista käytettävissä olevan aineiston pohjalta. Raportti antaa päätöksentekijöille yleiskuvan peruspalvelujen saatavuudesta, laadusta, taloudellisuudesta ja tuottavuudesta sekä vaikuttavuudesta. Kunnille raportti antaa valtakunnallista vertailutietoa.

[Raportti sähköisenä julkaisuna](#)

THL linjasi tavoitteensa Mieli-suunnitelman toteuttamiseksi

[Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 18.3.2010](#)

THL:n valmisteli ohjelman Mieli-suunnitelman toteuttamiseksi. Toimeenpanosuunnitelman pohjana ovat STM:n asettaman työryhmän viime vuonna julkaisemat toimenpideehdotukset. Kaikki mielenterveyttä koskevat Kaste-hankkeet ovat ottaneet ohjelmiinsa Mieli-suunnitelman keskeiset periaatteet ja suunnitelman tavoitteet huomioidaan myös Toimiva terveyskeskus- ja muissa kehittämishankkeissa.

Käytännössä Mieli-suunnitelman toimeenpano koostuu kymmenistä hankkeista, joiden joukosta on valittu muutama THL:n kärkihanke tälle vuodelle. Palvelujen kehittämisen tueksi tarvitaan tarkempaa saatavuuden ja laadun seurantaa, mutta myös tehokkaampia ohjauskeinoja. Ohjauskeinoista tämän vuoden kärkihanke on helposti käsillä olevan, ajankohtaisen ja kohdennetun tiedon tuottaminen THL:n verkkopalveluun.

Kuulemisohjeet parantamaan säädösvalmistelun laatua ja avoimuutta

[Oikeusministeriö 11.3.2010](#)

Valtioneuvosto on hyväksynyt uudet säädösvalmistelun kuulemisohjeet. Ohjeet koskevat sidosryhmien näkemysten, tietojen ja kokemusten hankkimista lakien, asetusten ja oikeussääntöjä sisältävien määräysten valmistelussa. Sidosryhmiä ovat esim. viranomaiset, asiantuntijat, järjestöt, yritykset ja kansalaiset.

Ohjeilla pyritään edistämään kuulemisen säännönmukaisuutta ja yhtenäisiä menettelytapoja. Tavoitteena on lisätä avoimuutta ja sidosryhmien osallistumismahdollisuuksia säädösvalmistelussa.

[Kuulemisohjeet sähköisenä julkaisuna](#)

Television ääni- ja tekstityspalvelut laajenevat

[Liikenne- ja viestintäministeriö 11.3.2010](#)

Hallitus esittää muutosta televisio- ja radiotoiminnasta annettuun lakiin. Tavoitteena on lisätä näkö- ja kuulovammaisille tarkoitettuja ääni- ja tekstityspalveluja kaupallisilla ja julkisen palvelun televisiokanavilla.

Lakia muutettaisiin siten, että kuulovammaisten palvelemiseksi tietty osa suomen- tai ruotsinkielisistä ohjelmista tulisi tekstittää. Näkövammaisten palveluja parannettaisiin kuvailutulkauksella tai muuttamalla suomeksi tekstitettyjen ulkomaisten ohjelmien teksti ääneksi.

2. Alkaneita hankkeita ja selvityksiä

Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu laatii uusia työkaluja esteettömään rakentamiseen

Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu laatii uusia työkaluja esteettömään rakentamiseen. Tarve kasvaa koko ajan väestön vanhetessa. Hyvistä eli hyvinvointia itsenäisesti toimien -hankkeen tavoitteena on mahdollistaa ihmisten asuminen kotona mahdollisimman pitkään.

Hankkeessa laaditaan parin vuoden aikana mallia esteettömälle rakentamiselle. Oviaukot, vessat, keittiöt ja portaat luiskineen tehdään niin, että myös vanhukset ja vammaiset henkilöt voivat niitä käyttää. Hankkeen aikana mm. Kokkolan Asuntomessualueelle rakennetaan kolmen sukupolven pihapiiri, jossa myös esteettömyys otetaan huomioon.

Kehitteillä on myös työkalu, jolla voidaan arvioida myös saneerattavien kohteiden muutostarpeita: mitä ne ovat, millaisia muutoksia ne vaativat ja miten ne voitaisiin toteuttaa.

Kotona asuvia vanhuksia varten kehitetään nyt kotoa poistumisen havaitsemisjärjestelmää, hoitotelevisiota, jolla vanhus voi seurata jälkipolvien elämää sekä ulkona lenkillä tai kaupassa toimivaa turvapuhelinta. Uusia teknologioita kokeillaan Ylivieskan seudulla jo kesällä.

Lähde: YLE Verkkopalvelu 25.3.2010

Työryhmä selvittää vaikeassa työmarkkina-asetmassa olevien palvelujen kehittämistä

Sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä Suomen Kuntaliitto ovat asettaneet työryhmän selvittämään vaikeasti työllistyvien ja syrjäytymisuhan alla olevien sekä vammaisten henkilöiden kuntoutumista, aktiivista työelämään osallistumista sekä hyvinvointia lisäävää osallisuutta.

Työryhmän tehtävänä on selkiyttää toimenpiteitä, joilla voidaan edistää pitkään työmarkkinoilta poissa olleiden työnhakijoiden ja syrjäytymisuhan alla olevien sekä vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia aktiiviseen työelämään osallistumiseen, kuntoutukseen sekä parempaan hyvinvointiin ja yhteiskunnalliseen osallisuuteen. Tavoitteena on vahvistaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä sekä selkeyttää rooleja ja vastuita. Julkisen, yksityisen sekä kolmannen sektorin välisen yhteistyön vahvistamiseen pitää myös etsiä uusia työkaluja. Myös hallinnollisten rakenteiden, käytännön asiakastyön ja palveluverkoston toimivuutta tulee arvioida uudelleen. Työryhmältä odotetaan uusia ehdotuksia järjestelmän rakenteisiin ja käytännön toimintatapoihin.

Lähde: Edilex uutiset 19.4.2010

Työryhmä tukemaan kuntien tuottavuustyötä

[Valtiovarainministeriö 29.3.2010](#)

Valtiovarainministeriö on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on seurata ja koordinoida 20 suurimman kunnan tuottavuusohjelmatyötä, valmistella kunnille, kuntayhtymille ja muille palvelujen järjestäjille valtakunnallisia tuottavuustavoitteita sekä seurata ja koordinoida kuntien ja kuntayhtymien tuottavuuden parantamista koskevien toimenpiteiden valmistelua ja suunnittelua.

Työryhmän tavoitteena on koordinoida ja arvioida peruspalveluohjelman ministeriryhmän päättämää 20 suurimman kunnan tuottavuusohjelmatyötä, tehdä ehdotus tuottavuuden parantamista koskeviksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi sekä valmistella ohjeet kuntien ja kuntayhtymien tuottavuuden parantamista koskevan suunnitelman laadinnasta. Työssä tulee ottaa huomioon eduskunnan vastaus kunta- ja palvelurakennemuutuksen selontekoon.

Sataesteetön koti - Esteetöntä asumista ja vapaa-aikaa Satakunnassa

Sataesteetön on korkeakoulun innovaatioedellytysten kehittämishanke, jossa SAMKin sosiaali- ja terveystieteiden, tekniikan ja liiketoiminnan alan osaajat ja opiskelijat kehittävät yritysverkoston kanssa uusia käyttäjälähtöisiä tuotteita ja toimintoja esteettömän elämän näkökulmasta. Hankkeen tavoitteena on lisäksi käynnistää kansainvälinen esteettömyyden yhteistyö partneriyliopistojen kanssa, joilla on jo esteettömyyteen liittyvää t&k&i-toimintaa.

Hankkeessa on tavoitteena luoda esteetön koti, joka toimii innovatiivisena ympäristönä alueen korkeakouluille, tutkimuslaitoksille, yrityksille ja yhteisöille. Esteettömässä kodissa simuloidaan toimintakykyrajoitteita kehittämällä rajoitteita henkilöille, jotka osallistuvat esteettömyyden tutkimiseen. Esteetön koti-ympäristössä testikäyttäjät voivat itsenäisesti tai avustajan kanssa testata esteettömyyttä edistäviä innovaatioita. Hankkeen toisena tavoitteena on kehittää esteettömiä luontoliikunta- ja virkistyspalveluja Satakunnassa. Hankkeessa selvitetään palvelutuottajien tietoisuutta esteettömyydestä sekä kehitetään esteettömyysosaamista.

Lähde: Satakunnan ammattikorkeakoulun verkkosivut

3. Tilastoiden ja tutkien - ajankohtaista tutkimus- ja tilastotietoa

Väitös: Virallinen työttömien tukijärjestelmä ei ota huomioon henkilökohtaisia elämäntilanteita

Matilda Wrede-Jäntin väitöskirjan "Pengarna eller livet? En kvalitativ och longitudinell studie om långtidsarbetslösa unga i ett aktörsperspektiv" (Rahat vai henki? – Kvalitatiivinen seuranta tutkimus nuorista työttömistä toimijanäkökulmasta) mukaan Suomen virallisessa työttömyystukijärjestelmässä ei suhtauduta työttömään henkilökohtaisesti eikä osoiteta kiinnostusta hänen elämäntilanteeseensa, huolimatta siitä, että järjestelmä sysää osasyällisyyden työttömyydestä yksilön harteille.

Lähde: Edilex uutiset 26.4.2010

Sosiaalibarometri: Palveluntuottajat eivät pysty vastaamaan heikommassa asemassa olevien tarpeisiin

[Stkl 19.4.2010](#)

Sosiaalibarometrin mukaan Suomeen on syntynyt 20 vuoden kuluessa ihmisryhmiä, joiden hyvinvointi on jäänyt pysyvästi muita heikommaksi. Julkisten palvelujen tuottajat tunnistavat ryhmät, mutta eivät pysty vastaamaan niiden palvelutarpeisiin.

Pysyvästi heikoimmaksi hyvinvointi on jäänyt pitkäaikaistyöttömillä sekä päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivillä. Tämän vuoden Sosiaalibarometrin mukaan näiden ryhmien syrjäytymisriski kasvaa edelleen ja uutena esille on noussut nuorten, erityisesti työttömien nuorten syrjäytymisriskin kasvu. Ongelmat kasautuvat usein samoille ihmisille ja perheille, jotka tarvitsevat useiden tahojen yhdessä tuottamia palveluja.

Julkisten palvelujen tuottajat tiedostavat palvelujärjestelmän vaikeudet tukea syrjäytyneitä ja syrjäytymisvaarassa olevia. Syrjäytymiskierteitä on yritetty katkaista erilaisilla hankkeilla, viranomaisten yhteistyöllä sekä palvelujen uudelleenorganisoinnilla, mutta palveluntuottajien arvioiden mukaan tämä ei ole riittänyt.

[Lue myös: STKL:n kannanotto palvelujen rapautumisen estämiseksi](#)

Vammaisetuksia saavien väestöosuus pienin Etelä-Suomessa

[Kela 19.4.2010](#)

Itä- ja Pohjois-Suomessa vammaisetuksia saavien väestöosuus on 1,7-kertainen Etelä-Suomeen verrattuna.

Vammaisetuksien saajia oli vuoden 2009 lopussa yhteensä 268 500, mikä on 5,0 % koko väestöstä. Vammaisetuksia saavien osuus väestöstä vaihtelee alueellisen väestörakenteen mukaan. Etelä-Suomen maakunnissa (Uusimaa, Itä-Uusimaa, Kanta-Häme, Päijät-Häme ja Kymenlaakso) vammaisetuksia saavien väestöosuus oli vain 3,7 %. Itä-Suomen maakunnissa (Pohjois- ja Etelä-Savo sekä Pohjois- ja Etelä-Karjala) ja Pohjois-Suomen maakunnissa (Lappi, Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu) etuuksia saavien osuus oli 6,3 %.

Lapsen vammaistuen ja eläkkeensaajan hoitotuen saajien yleisin sairausperuste vuonna 2009 oli mielenterveyden häiriöt. Aikuisen vammaistuen saajilla suurin sairausryhmä oli korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet.

Raportti: Kolmannen sektorin palvelut paikkaavat usein julkisen palvelutuotannon aukkoja

Kolmannen sektorin palkkatukityövoimalla tarjoamat palvelut täydentävät ja paikkaavat julkisen palvelutuotannon aukkoja ja harmaita alueita, TEM:n julkaisemassa raportissa arvioidaan.

Välityömarkkinat tarjoavat työskentelymahdollisuuksia henkilöille, joilla on vaikeuksia sijoittua työhön avoimille työmarkkinoille. Palkkatukijaksoon ohjautuvat työttömät työnhakijat ovat suurimmaksi osaksi vaikeasti työllistettäviä niin koulutustaustansa, ikänsä, pitkäaikaisen työttömyytensä sekä jotkut myös vajaakuntoisuutensa vuoksi.

Työllistyminen välityömarkkinoilta avoimille työmarkkinoille on erittäin vähäistä. Kaille sitä ei voi edes asettaa tavoitteeksi. Moni tarvitsee ensin kuntoutusta ja valmennusta työ- ja toimintakyvyn nostamiseksi. Parhaiten työllistyivät nuoret, ylemmän

korkeakoulutuksen suorittaneet ja vain vähän aikaa työttömänä olleet. Yksilöiden elämänlaadun näkökulmasta välityömarkkinatoimenpiteillä on todennäköisesti erittäin suuri merkitys. Laadulliset vaikutukset ovat usein kuitenkin kohtalaisen lyhytkestoisia.

Lähde: Edilex uutiset 16.4.2010

[Kolmannen sektorin työ- ja elinkeinohallinnolle tuottamien palveluiden ja järjestettyjen työtilaisuuksien vaikutukset](#)

Arvio: sosiaali- ja terveysaloille jopa 120 000 työntekijän lisäys vuoteen 2025 mennessä

Sosiaali- ja terveysaloille tarvitaan 120 000 työntekijän lisäys vuoteen 2025 mennessä. Teollisuuden tuottavuus kasvaa, mutta ei välttämättä kovin työllistävänä. Näin arvioidaan VATT:n neljälle ministeriölle tekemässä raportissa Työvoiman tarve Suomen taloudessa vuosina 2010–2025.

[Raportti sähköisenä julkaisuna](#)

Suomalaisten hyvinvointi lisääntynyt, mutta terveyserojen kaventaminen vaatii edelleen työtä

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa neljän vuoden välein kansanterveyden ja sosiaaliturvan tilaa ja kehitystä kuvaavan sosiaali- ja terveystietokertomuksen. Nyt ilmestyneessä raportissa tulevaisuuden keskeisimmiksi haasteiksi nostetaan sosiaali- ja terveyspalvelujen eheyden ylläpitäminen, yhteiskunnallisten muutosten vaikutukset väestön elintapoihin sekä tuloerojen kasvuun ja köyhyyteen liittyvät ongelmat.

Sosiaali- ja terveystietokertomus annetaan lain perusteella ja sitä käytetään hallituksen toimenpidekertomuksen oheisaineistona.

[Sosiaali- ja terveystietokertomus 2010 \(STM:n julkaisu 2010:1\)](#)

Verkkoesteettömyyden tila Euroopassa

Joulukuussa 2009 julkaistun tutkimuksen Verkkoesteettömyyden tila Euroopassa, mukaan mm. puutteellinen ammattitaito ja ymmärrys esteettömyyden tärkeydestä verkoissa olivat suurimmat esteet asetettujen tavoitteiden saavuttamiselle.

[Tutkimusraportti sähköisenä julkaisuna](#)

Selvitys: Yhteiskunnallisten yritysten painoarvo suuremmaksi

Yhteiskunnallinen yrittäjyys voisi Suomessa olla uudenlainen tapa toimia yrittäjänä. Yhteiskunnalliset yritykset olisi sisällytettävä lainsäädäntöön. Näin arvioidaan työ- ja elinkeinoministeriön julkaisemassa raportissa "Sosiaaliset ja yhteiskunnalliset yritykset - uuden talouden edelläkävijöitä?"

[Raportti sähköisenä julkaisuna](#)

Selvitys: Iäkkäät syrjäytyvät mielenterveyspalveluista

[Vanhustyön keskusliitto 11.3.2010](#)

Ikääntyneiden näyttää olevan Suomessa vaikea saada mielenterveyspalveluja. Vanhustyön keskusliiton tekemän selvityksen mukaan ikääntyneiden masennusta selitetään muun muassa yksinäisyydellä ja vanhuuteen kuuluvalla alakulolla.

Esimerkiksi keskusteluapua on vaikea saada, vaikka ikääntyneet hyötyisivät terapiasta nuorempien lailla. Lääkehoidon vaikuttavuutta ei usein seurata lainkaan. Vanhustyön keskusliiton mukaan masennusoireista kärsii 10–15 prosenttia ikäihmisistä.

Mielenterveysongelmaiset ikäihmiset syrjäytyvät myös julkisesta keskustelusta. Ikäihmisten mielenterveysasioista kiinnostutaan vain harvoin ja silloinkin ongelmakeskeisesti.

4. Luettavaksi - tietopalvelun suosittellemaa kirjallisuutta

En tahdo kuolla, en vain jaksa elää

Ann Heberlein

Atena 2010

Joskus elämä - ankea, harmaa arki ja paska, banaali maailma - satuttaa liikaa tai on sietämätöntä. Välillä taas on sellainen olo kuin pystyisi mihin vain. Ruotsalainen etiikan tohtori, kirjailija ja keskustelija Ann Heberlein kertoo kaksisuuntaisesta mielialahäiriöstään ja kamppailee filosofisten, tuskaisten ja vaikeiden kysymysten kanssa: Mitä tehdä, kun elämä tuntuu turhalta ja arvottomalta? Miten vastustaa ahdistuskohtauksia ja itsemurha-ajatuksia? Kuka voisi auttaa ja kuunnella?

En tahdo kuolla, en vain jaksa elää ei ole helppo kirja. Mutta se on hyvin kirjoitettu kertomus pimeydestä, joka vetää ihmistä puoleensa, ja vaikeasta arjesta, joka helposti jää piiloon ihmisen ulkokuoren alle. Kirja johdattaa syvälle aiheeseensa ja tarjoaa näkökulmia niin sairauteen, sen hoitoon kuin myös oikeuteen joko elää tai kuolla.

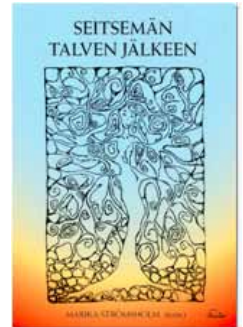
[Lisätiedot ja tilaukset: Atenakustannus](#)

Seitsemän talven jälkeen

Marika Strömsholm (toim.)

Kuvitar 2010

Huhtikuussa 2009 käynnistyi seitsemän mielenterveyskuntoutujan ja heidän ohjaajansa yhteinen projekti, jonka tavoitteena oli yhdessä kirjoittaa kirja. Ryhmä työskenteli tiiviisti koko kevään ja kesän ja nyt on päästy yhteiseen unelmaan: kirja on valmis. Yhteinen tuotos sai nimen Seitsemän talven jälkeen.

Kirja kertoo näiden seitsemän projektiin osallistuneen, lahjakkaan ja rohkean kirjoittajan omakohtaisista kokemuksista, sairaudesta ja elämästä. Kirja on hyödyllistä luettavaa kaikille, joita mielenterveysongelmat ja niiden parissa työskentely koskettaa.

Seitsemän talven jälkeen kertoo korutonta kieltä ajastamme. Se piirtää synkän kuvan tuskasta, joka raastaa usein jo lapsena satutettua ihmistä vielä aikuisenakin. Mutta se todistaa myös lohdun ja eheytyksen polusta, jolle on mahdollista päästä yhteisöllisen hoidon ansiosta läheisten tukemana.

[Lisätiedot ja tilaukset: Kuvitar](#)

Tivoli

Minna Hokkanen ja Elisa Hauhio

Asumispalvelusäätiö ASPA 2010

Kirjan aihe, Tivoli-temppurata, on toteutettu Kuusankoskella Ranta-koivu-nimisen kehitysvammaisille ihmisille tarkoitetun asumisyksikön pihapiirissä. Rata mahdollistaa helpon ja mukavan liikunnan harjoittelun toimien samalla esimerkkinä kuntouttavasta työstä.

Kirjassa kuvataan muutaman viikon työpanosta ideoinnista Tivolin avajaispäivään. Toimintapisteet on kuvailtu tarkasti ja havainnoitu kuvin sekä tekstein niiden vaikutus fyysiseen toimintakykyyn.

Kirjan toivotaan innostavan muita vastaavia toimijoita samanluontoiseen toteutukseen. Kirjaa voi tilata omakustannehintaan (10 €/ kpl) osoitteesta: tietopalvelu@aspa.fi.

[Opas sähköisenä julkaisuna](#)

Mikä meitä jakaa? Sosiaalipolitiikkaa kilpailuvaltiossa.

Sakari Hänninen, Elina Palola ja Maija Kaivonurmi (toim.)

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Teema 7, 2010.

Teoksen läpikulkevana teemana on sosiaalipolitiikan merkityksen tosiasiallinen heikentyminen Suomessa, mikä näkyy nimenomaan suhtautumisessa eriarvoisuuteen. Kirjan artikkelit porautuvat yleisesti käytettyjen sosiaalipoliittisten ilmauksien ja lukujen keskimääräisyyksien taakse. Esille nousevat muun muassa kysymykset siitä, miksei talouskasvu ei olekaan lisännyt ihmisten kokemaa hyvinvointia ja mitä tarkoittaa se, että Suomi edustaa "hyvää eurooppalaista keskitasoa".

Kirjoittajat toteavat, että joissakin asioissa Suomella menee todella hyvin, joissakin toisissa taas todella paljon huonommin. Tämä tarkoittaa myös sitä, että joillakin meistä menee todella hyvin, kun taas joillakin toisilla todella paljon huonommin. Jaot ja erot luonnehtivatkin monin tavoin suomalaisen yhteiskunnan tilaa. Monet tunnusluvut kertovat suomalaisen yhteiskunnan jakautumisesta ja muistuttavat niiden taakse kätkeytyvistä vastakkainasetteluista. Tämä herättää kysymyksiä siitä, millaiset poliittiset ja hallinnalliset ratkaisut ovat ohjanneet suomalaisen hyvinvointivaltion muutosta viime vuosikymmeninä.

Teos pureutuu omalla ja omintakeisella tavallaan yhteiskunnallisten jakojen problematiikkaan ja selvittää miksi yhteiskunnallisia jakoja voi syntyä ja ilmaantua kaikessa inhimillisessä kanssakäymisessä, johon liittyy vallankäyttöä.

[Lisätiedot ja tilaukset: THL](#)

Sosiaalityö, tieto ja teknologia

Anneli Pohjola -Aino Kääriäinen - Sirpa Kuusisto-Niemi (toim.)

PS-kustannus 2010

Tietoteknologia tuo ihmislähtöiseen toimintaan runsaasti erilaisten sovellusten mahdollisuuksia, jolloin kansalaisten asioiminen ja työntekijöiden työ tulevat jäsentymään uusilla tavoilla.

Sosiaalityö, tieto ja teknologia -teos on ensimmäinen alan kokonaisvaltainen esitys, joka avaa sosiaalityön ja tietoteknologian risteävistä suhteista nousevaa keskustelua ja käytäntöjä. Haastetuiksi tulevat niin sosiaalityön asiantuntijuuden kysymykset, alan tietojärjestelmien ja tiedon uudenlainen rakentuminen sekä kansalaisten mahdollisuudet hyödyntää tietoa ja teknologiaa soveltavia uusia palveluita.

Teos on Sosiaalityön tutkimuksen seuran kahdeksas vuosikirja.

[Lisätiedot ja tilaukset: PS-kustannus](#)

5. Mediasta poimittua

Kehitysvammaisten huonosta kohtelusta satelee ilmoituksia

Yle Alueet/Tampere 21.4.2010

Kehitysvammaisten Tukiliitto on tänä vuonna saanut tuplasti yhteydenottoja viime vuoteen verrattuna. Kehitysvammaiset ja heidän omaisensa raportoivat oikeuksiensa rajoittamisesta ja joskus jopa fyysisestä väkivallasta.

Ilmoitusten lisääntyminen kertoo sekä siitä, että asiat ovat menneet huonompaan suuntaan että ilmoituskynnyksen madaltumisesta, sanoo liiton toiminnanjohtaja Susanna Lohiniemi.

Yhtäältä ihmiset ovat tulleet tietoisemmiksi oikeuksistaan. Toisaalta myös lama-aika ja kehitysvammapalveluiden kilpailuttaminen ajavat palveluja tuottavat tahot ahtaalle esimerkiksi henkilöstömitoitusten suhteen.

Vanhusten joukkomuuttoa tuskin nähdään ensi vuonna

Aamulehti 18.4.2010

Lainmuutos: Laitoksissa asuvat voivat vaihtaa kotipaikkakuntaa vapaasti Laitoshoidossa ja palveluasunnoissa elävät vanhukset ja vammaiset voivat ensi vuoden alusta lähtien vaihtaa kotikuntaansa niin halutessaan.

Nykyisin kotipaikkakunta päättää hoitopaikasta, ja muuttoa rajoittaa se, ettei uudella kunnalla ole velvollisuutta järjestää hoitoa. Siksi laitoksessa asuvan on usein ollut mahdollista muuttaa toiselle paikkakunnalle. Yksityiseen hoitopaikkaan taas on varaa vain harvoilla.

Keskustelu kustannuksista hidastaa myös sosiaali- ja terveysministeriön valmisteleman lakiesityksen etenemistä. Ministeriön mukaan palvelujen maksaja vaihtuu samalla, kun vammaisen tai vanhus muuttaa toiseen kuntaan. Kuntaliiton mielestä asia ei ole näin yksinkertainen.

Lahden ensimmäinen vanhusten älytalo valmistuu kesällä

Uusi Lahti 14.4.2010

Muistava hissi ja turvaliesituuletin helpottavat ikäihmisen asumista uudessa älytalossa. Ikäihmisten asumisen taso nousee Lahdessa, kun Wanhan Herran uusi älytalo otetaan käyttöön kesäkuussa.

Lahdessa ei tämän tyyppistä taloa entuudestaan ole, eikä koko valtakunnassakaan monta, sanoo Lahden vanhusten asuntosäätiön toiminnanjohtaja Sanna Mäkinen. Ainutlaatuisen

talosta tekee se, että siinä on hyödynnetty älykästä suunnittelua ja koottu saman katon alle useita eri toimintoja, jotka tekevät asumisesta esteettömämpää ja turvallisempaa. Mäkinen lupaa, että jatkossa kaikki säätiön asuntohankkeet toteutetaan samalla älytalo-konseptilla.

Oirenavigaattori opastaa mielenterveysongelmista kärsivää

Aamulehti 12.04.2010

Pääkaupunkiseudun mielenterveyspalveluista voi etsiä tietoa myös verkosta. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on laajentanut Mielenterveystalo-portaalia, jossa on tietoa muun muassa mielenterveysongelmista sekä alueellisista ja valtakunnallisista mielenterveyspalveluista.

Sivustolla on muun muassa "oirenavigaattori". Se on tarkoitettu erityisesti sellaisille mielenterveysoireista kärsiville, jotka eivät ole vielä hoidossa mutta miettivät, mistä apua voisi saada. Ohjelma muun muassa opastaa käyttäjää, kysyy lisäkysymyksiä ja ohjaa lopuksi sopivien palveluiden ääreen.

[Mielenterveystalo-portaali](#)

Sosiaali- ja terveysala yhteishaun suosituin ammatillinen ala

Aamulehti 10.4.10

Yhteishaun hakijamäärä kiipesi tänä vuonna niukin naukin yli sadantuhannen. Määräksi kirjattiin 100 500 hakijaa. Runsas puolet hakijoista on keväällä peruskoulun päättäviä. Syksyllä alkavaan koulutukseen on tarjolla 88 000 aloituspaikkaa. Niistä 48 000 on ammatilliseen koulutukseen ja loput lukioihin. Tänä keväänä peruskoulun päättävistä 33 000 suuntaa ensisijaisesti ammatilliseen koulutukseen ja 32 000 lukioon.

Suosituin ammatillinen ala oli sosiaali- ja terveysala, jonne haki yli 8 500 nuorta. Seuraavina tulevat ajoneuvo- ja kuljetustekniikka (6 200), liiketalous ja kauppa (6 000), arkkitehtuuri ja rakentaminen (5 600), majoitus- ja ravitsemisala (5 500) sekä kauneudenhoitoala (5 300).

Mielenterveys yhä tabu työelämässä

Satakunnan Kansa 29.3.2010

Mielenterveysongelmista kärsivät kohtaavat edelleen työelämässä syrjintää ja ennakkoluuloja. Näin arvioi Tampereella mielenterveyskuntoutusta tarjoavan Sopimusvuori ry:n toiminnanjohtaja Inkeri Ruuskanen.

- Esimerkiksi Tampereella tehtiin äskettäin yrityksille kysely, jossa kartoitettiin, keitä yrittäjät palkkaisivat töihin mieluiten. Vaihtoehtoina olivat mielenterveyskuntoutujat, maahanmuuttajat ja kehitysvammaiset. Mielenterveyskuntoutujat jäivät auttamatta listan hännille, Ruuskanen havainnollistaa.

6. Muuta ajankohtaista

Laatusuositukset kehitysvammaisten henkilöiden asuntojen rakentamiseen valmistuneet

Kehitysvamma-alan neuvottelukunta on julkaissut Laatusuositukset kehitysvammaisten henkilöiden asuntojen rakentamiseen vuosiksi 2010-2017.

Laatusuositusten lähtökohtana on yksilöllisen asumisen mahdollistaminen normaalissa asuinympäristössä siten, että kehitysvammaisen henkilö voi valita asuntonsa ja sen kenen kanssa hän asuu.

[Laatusuositukset sähköisenä julkaisuna](#)

Mielenterveyden keskusliiton liittovaltuusto: Nuorten pakkolääkitys psykoterapian ehtona lainvastainen

[Mielenterveyden keskusliitto 24.4.2010](#)

Mielenterveyden keskusliitto ry on huolissaan nuorten kuntoutuspsykoterapian saamisen varsin kyseenalaisista ehdoista. Liiton tietoon on tullut tapauksia, joissa Kela on edellyttänyt nuorelta henkilöltä psykoterapian ehtona pakollista lääkitystä tai jopa useamman lääkkeen kokeiluun suostumista ennen psykoterapiaan pääsyä. Pakkolääkitysvaatus ja lääkitykseen suostumisen vaatimus kuntoutuspsykoterapian saamisen ehtona on sekä potilaslain säännösten että sen hengen vastainen.

Verkot-projekti kerää yhteen vapaaehtoistyön hyviä käytäntöjä

ASPAN Verkot projekti kerää vammaisten ihmisten ja mielenterveyskuntoutujien elämään liittyviä hyviä vapaaehtoistyön käytäntöjä levitettäväksi toimijoille. Toiminta voi olla esimerkiksi vertaistukea, sosiaalista ryhmätoimintaa, satunnaista tai pitkäkestoista apua tai tukea, koulutus- tai toiminnan tukimalli tai tapa koordinoita vapaaehtoistyötä. Hyvien käytäntöjen helminauha julkaistaan verkossa.

Hyvän käytännön kriteerit ovat:

- toiminta liittyy vammaisten ihmisten ja mielenterveyskuntoutujien elämään
- toiminta on sovellettavissa erilaisiin toimintaympäristöihin
- toiminta on osallistavaa: toiminta vahvistaa vammaisten ihmisten ja mielenterveyskuntoutujien osallistumismahdollisuuksia, he ovat aktiivisia toimijoita, he voivat vaikuttaa toimintaan ja kehittää sitä.

[Pistä helmesi jakoon kirjaamalla se verkkolomakkeelle](#)

Voit myös lähettää vinkin tuntemastasi helmi-käytännöstä sähköpostitse: paivi.huuskonen(at)aspa.fi tai tanja.laatikainen(at)aspa.fi

Avoim raportti -kilpailu

Onko yhdistyksesi tai säätiösi raportointi avointa ja läpinäkyvää? Onko toiminnan tavoitteet kerrottu selkeästi ja eri sidosryhmien intressit huomioitu raportoinnissa?

PricewaterhouseCoopersin (PwC) järjestämään Avoin raportti -kilpailuun voivat osallistua kaikki aatteelliset yhdistykset ja säätiöt. Erityisesti kilpailuun toivotaan osallistuvan niiden yhdistysten ja säätiöiden, jotka hankkivat varoja julkisin keräyksin, ja niiden, jotka rahoittavat toimintaansa julkisin avustuksin tai muilla julkisilla varoilla. Lisäksi kilpailuun toivotaan osallistuvan niiden säätiöiden, jotka jakavat apurahoja ja palkintoja yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

[Lisätietoja: PwC](#)

Vammaispalvelujen käsikirja Sosiaaliporttiin

[Sosiaaliportti 15.4.2010](#)

Sosiaaliporttiin toteutetaan sähköinen Vammaispalvelujen käsikirja. Käsikirjan tavoitteena on toimia ensisijaisesti vammaisalan työntekijöiden ja johtajien käytännön työvälineenä. Käsikirja on tarkoitettu helpottamaan vammaispalveluiden ammattilaisten työtä ja ajan mittaan myös yhtenäistämään työkäytäntöjä.

Käsikirjan toimittamisessa tullaan ensivaiheessa keskittymään vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuoltolain kysymyksiin. Erityistä huomiota tullaan kiinnittämään vammaispalvelulain 1.9.2009 uudistuksen mukanaan tuomiin uusiin käytäntöihin. Myös kehitysvamma-alan ajankohtaisten kysymysten käsittelyyn tullaan panostamaan erikseen. Lisäksi käsikirjaan tulee oma osionsa, jossa seurataan ja tiedotetaan hallituksen vammaispoliittisen ohjelman (VAMPO) toimenpiteiden toteutumisesta.

Kuntaliiton varatoimitusjohtaja Timo Kietäväinen: Kuntapalvelujen turvaamiseen tarvitaan kuntien ja valtion yhteistyötä

[Kuntaliitto 14.4.2010](#)

Kuntien tehtäviä ei lähivuosina voida nykyisestä lisätä, painotti Kuntaliiton varatoimitusjohtaja Timo Kietäväinen Mikkelissä 14.4.2010. – Jos valtio haluaa lisätä kuntien tehtäviä, on lisäykset rahoitettava kokonaan valtion varoista.

Kuntien tehtäviä tulisi Kietäväisen mukaan päinvastoin vähentää esimerkiksi siirtämällä osa kuntien toimeentulotuesta Kelalle ja valtion rahoitusvastuulle. – Tällöin kansalaisten yhdenvertaisuus paranisi ja kuntien sosiaalityö voisi keskittyä ennaltaehkäiseviin toimiin. Myös prosessikustannuksissa säästettäisiin.

– Kuntapalvelujen turvaamiseksi tarvitaan monia valtion ja kuntien toimia samanaikaisesti. Kuntaliitto onkin esittänyt kuntapalvelujen pelastusohjelmaa valtion ja kuntien yhteistyössä toteutettavaksi, hän totesi.

Vanhusten palvelujen valvontaa tehostetaan Lapissa

[Lapin aluehallintovirasto 19.4.2010](#)

Aluehallintovirasto tekee kevään ja kesän aikana valvontakäyntejä osaan Kemmin, Rovaniemen ja Kemijärven vanhusten ympärivuorokautista palvelua tarjoaviin yksiköihin. Valvonnassa kiinnitetään erityistä huomiota henkilöstön kelpoisuusvaatimuksiin ja henkilöstömitoitukseen, asiakkaiden asemaan ja oikeuksiin sekä toimitiloihin ja turvallisuuteen. Tavoitteena on siirtää valvonnan painopistettä etukäteisvalvontaan ja kannustaa palvelutuottajia omavalvonnan kehittämiseen.

Lapin aluehallintoviraston tavoitteena on tarkistaa tänä vuonna kuusi prosenttia vanhusten ympärivuorokautista palvelua tarjoavista sekä julkisista että yksityisistä sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköistä. Kaikkiaan Lapissa on näitä yksiköitä noin 120.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ohjaa ja yhtenäistää parhailaan valvontakäytäntöjä. Valvonnan tehostamiseksi on tänä vuonna otettu muun muassa käyttöön yhtenäinen valtakunnallinen tarkastuskertomuslomake.

Lue myös eduskunnan oikeusasiamiehen kannanotto ympärivuorokautisessa hoidossa olevien vanhusten perus- ja ihmisoikeuksien turvaamisesta: [Oikeusasiamiehen raportti](#)

Euroopan vammaisfoorumi tapasi Herman Van Rompuyn

[Euroopan vammaisfoorumi 16.4.2010](#)

Euroopan vammaisfoorumi puhui 65 miljoonan eurooppalaisen vammaisen äänellä tavatessaan Euroopan Neuvoston presidentin Herman Van Rompuyn. Vammaisfoorumin tavoitteena on tuoda vammaisasiat EU:n päättäjien tietoisuuteen. Vammaisfoorumi peräänkuuluttaa, että Valmisteilla olevassa Eurooppa 2020 strategiassa tulee huomioida yhtenä tärkeimpänä asiana vammaisten oikeuksien toteutuminen

[Lue myös: Euroopan parlamentti: Vammaisten oikeudet eivät ole harkinnanvaraisia!](#)

Kuntalain uudistaminen käyntiin

[Kuntaliitto 15.4.2010](#)

Suomen Kuntaliiton hallitus esittää, että hallitus asettaa parlamentaarisen komitean valmistelemaan kuntalain kokonaisuudistusta. Lakiesitys voidaan näin saada eduskuntaan ensi vaalikaudella laajan poliittisen valmistelun pohjalta, riippumatta vaalien jälkeisestä hallituspohjasta.

Paras-puitelaki on voimassa vuoden 2012 loppuun. Käynnissä on muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön uudistaminen ja pormestarimallin kehittäminen. Kuntaliitto katsoo, että on aika tarkastella kuntalainsäädäntöä kokonaisuudessaan, jotta erillishankkeet eivät hajota peruspalvelujen kokonaisuuden hallintaa.

Lupaavat käytännöt -kilpailu

Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuoden järjestäjät etsivät kilpailulla 18.2.–24.6.2010 osallisuutta edistäviä lupaavia käytäntöjä. Palkintona on 5 000 euroa, jonka voi jakaa useamman kilpailuun osallistujan kesken.

Millaisia lupaavia käytäntöjä on olemassa, joilla voi edistää ja lisätä osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta sekä torjua köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä?

Kilpailu on kaikille avoin, ainoastaan yksittäinen henkilö ei voi osallistua. Lisäksi käytännön tulee olla Suomessa toteutettavaa organisaation omaa toimintaa. Voit myös vinkata kilpailusta taholle, jonka toiminta edistää osallisuutta köyhyyttä ja syrjäytymistä torjuen.

Kilpailuun voi osallistua www.stopkoyhyys.fi sivuilta, jossa myös tarkempia lisätietoja kilpailuun osallistumisesta.

Kouvolassa uudenlaista yhteistyötä julkisten palvelujen ja järjestöjen välillä

[Sosiaali- ja terveysturvan keskusliiton tiedote 22.3.2010](#)

Kouvolan yhteispalvelupisteet kokeilevat uudentyyppistä yhteistyötä sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa. Kuusankosken ja Jaalan palvelupisteissä kokeilusta saatiin viime vuonna niin hyviä tuloksia, että järjestöt ovat vuoden alusta olleet mukana kaupungin kaikissa kuudessa yhteispalvelupisteessä. Tavoitteena on hyödyntää kokemuksia myös valtakunnallisesti.

Kaupungin yhteispalvelupisteisiin on koottu tietoa järjestöistä sekä organisoitu järjestöjen neuvonta-päivystyksiä, teemapäiviä ja -viikkoja. Kuntalaisilla on ollut mahdollisuus keskustella järjestöjen työntekijöiden tai vapaaehtoisten kanssa siitä, miten järjestöt voivat tukea heitä eri elämäntilanteissa ja millaisia osallistumis- ja harrastusmahdollisuuksia ne tarjoavat.

Pekka Sauri: Kansallinen itsemurhien ehkäisyhanke käynnistettävä välittömästi

[Mielenterveyden keskusliitto 21.3.2010](#)

Suomessa pitää aloittaa uusi kansallinen itsemurhien ehkäisyhanke välittömästi, vaatii Suomen Mielenterveyden keskusliiton puheenjohtaja Pekka Sauri.

Sauri muistuttaa, että maassamme tehdään yhä keskimäärin kolme itsemurhaa päivässä. Lisäksi tilastot osoittavat, että joka toinen päivä joku yli 65-vuotias suomalainen kuolee oman käden kautta. Vuosittain itsemurhia tehdään noin tuhat. Vielä vuonna 1990

itsemurhia tehtiin yli 1 500 vuodessa. Nyt määrä on saatu laskettua noin tuhanteen, mutta on silti sietämättömän korkea, Mielenterveyden keskusliiton puheenjohtaja Pekka Sauri kirjoittaa.

Laman ja epävarmuuden aika näkyy yhteiskunnassamme itsemurhien huomattavasti kohonneena riskinä. Siksi Suomessa on käynnistettävä valtioneuvoston periaatepäätöksellä uusi kansallinen itsemurhien ehkäisyprojekti. Tähän työhön tarvitaan psykiatrian asiantuntijoiden lisäksi median, sosiaalityön sekä erityisesti potilas- ja omaisjärjestöjen asiantuntemusta. Uudessa projektissa painopisteen on oltava sairastuneiden ihmisten köyhyyden torjumisessa sekä lähiyhteisöjen huomioimisessa.

ASPAn Asiakkaan äänellä vertaisarviointi sai Talentian Lupaava hyvä käytäntö -palkinnon

Tunnustuksen arvo on 1000 euroa. Palkinto jaettiin Sosiaalialan asiantuntijapäivillä Wanhassa Satamassa 18.3.

Asiakkaan äänellä -hankkeessa kehitetään asukkaiden mahdollisuuksia ja kykyä vaikuttaa asumispalveluihin. Hanke järjestää vuorovaikutuskoulutusta asukkaille ja työntekijöille. Lisäksi hanke kouluttaa asukkaista vertaisarvioijia, jotka haastattelemalla muiden asumisyksiköiden asukkaita selvittävät, millaisia vaikuttamiskeinoja asukkailla asumisyksiköissä on käytössä ja miten niitä voisi kehittää.

Hyvä käytäntö -palkinnon sai Kriminaalihuollon tukisäätiön Oppimisvaikeuksista vapaaksi -hanke.

RAY:n avustusremontti jatkuu

[RAY 12.3.2010](#)

RAY:n avustusremontti jatkuu tänä vuonna kohdennettujen toiminta-avustusten (Ak) läpikäynnillä. Perkaaminen kestää arviolta pari vuotta.

RAY ohjaa avustuksia strategiakaudella 2008-2011 yhä vahvemmin järjestö- ja kansalaistoimintaan, esimerkiksi vapaaehtoistyön ja vertaistuen järjestämiseen. Avustuksia oli jaettavana tälle vuodelle noin 25 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuosi sitten.

-Haluamme suunnata avustusvarat tuloksellisesti, selkiyttää avustusten myöntämisperiaatteet ja varmistaa, että kohtelemme hakijoita tasapuolisesti, osastopäällikkö Mika Pyykkö kertoo.

Viime vuonna RAY kävi läpi jo yleisavustusten (Ay) myöntämisperiaatteet ja tarkensi linjauksiaan. Kohdennettujen toiminta-avustusten (Ak) remontti aloitetaan selvittämällä yleisavustusta saavien järjestöjen Ak-avustukset.

7. Ilmoitustaulu - tulevia seminaareja, koulutuksia ja tapahtumia

Yritysten ja yhdistysten sennsit

Aika: 18.5.2010, klo 18–20

Paikka: Hub Tampereen tilat, Finlaysoninkuja 8, Tampere

Järjestäjät: Hub Tampere -verkosto, Tampereen kaupungin Välke-projekti, ASPAn Verkot-projekti järjestökumppaneineen

Illan aikana yritykset ja yhdistykset verkostoituvat ohjatusti.

[Ilmoittautumiset ja lisätiedot](#)

Seminaari: Työllä osallisuutta? Kehitysvammaiset ihmiset matkalla palkkatyöhön

Aika: 19.05.2010

Paikka: Helsinki Congress Paasitorni, Paasivuorenkatu 5 A, 00530 Helsinki

Järjestäjät: Kehitysvammaliitto, Kehitysvammaisten Tukiliitto, Nuorten Ystävät ja Förbundet De Utvecklingsstördas Väl.

Seminaarissa tarkastellaan kehitysvammaisten ihmisten avoimille työmarkkinoille palkkatyöhön työllistymisen kysymyksiä. Tilaisuudessa pohditaan tutkimustiedon, käytännön esimerkkien ja kehittämishankkeissa tehtyjen havaintojen kautta sitä, millaiset yhteiskuntapoliittiset sekä tuki- ja palvelujärjestelmään ja työmarkkinoihin liittyvät tekijät vaikuttavat kehitysvammaisten ihmisten työllistymiseen ja miten kehitysvammaisten ihmisten työllistymistä voidaan tukea.

Kohderyhmä: Kehitysvammaisten ihmisten työllistymisen, työtoiminnan ja ammatillisen erityisopetuksen parissa toimivat henkilöt; työ- ja elinkeinohallinnon edustajat; kuntien vammais-/kehitysvamma palveluiden järjestämisestä, tilaamisesta, tuottamisesta ja kehittämisestä vastaavat henkilöt; Kelan edustajat; työnantajien edustajat; kehitysvammaiset ihmiset ja heidän läheisensä; muut aiheesta kiinnostuneet.

Tilaisuus on vuoden 2008 Yhteisvastuukeräyksen tuotolla toteutettavien, kehitysvammaisten ihmisten työllistymistä edistävien hankkeiden yhteinen päätösseminaari.

[Ilmoittautumiset ja lisätiedot](#)

What About Me? Including the Most Excluded -konferenssi

Aika: 2.-5.6.2010

Paikka: Scandic Continental, Helsinki

Järjestäjät: EASPD, NVC, Kehitysvammaisten Palvelusäätiö, Kehitysvammaliitto ry, Kehitysvamma-alan asumisen neuvottelukunta

Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva YK:n yleissopimus takaa täydet ja tasarvoiset ihmisoikeudet kaikille vammaisille henkilöille ja edistää heidän ihmisarvonsa kunnioittamista. YK:n yleissopimuksen ja sen edustaminen arvojen on tultava todeksi myös vaikeimmin vammaisten henkilöiden kohdalla.

Seminaarin puhujat ovat eurooppalaisia vammaisalan asiantuntijoita ja vaikuttajia. Puheenvuoroissaan he pohtivat keinoja, joilla YK:n yleissopimuksen mukaiset ihmisoikeudet voisivat toteutua vaikeimmin vammaisten henkilöiden elämässä.

Seminaari on tarkoitettu alan ammattilaisille ja palveluntuottajille, vammaisille henkilöille ja heidän läheisilleen, tutkijoille, kouluttajille ja poliitikoille.

Konferenssin pääteemat

- Vuorovaikutus ja kommunikaatio
- Aktiivinen tuki
- Inklusio ja kansalaisuus

Seminaarin kielet ovat suomi, englanti ja ranska. Pääluennot ja paneelit tulkataan suomeksi. Työpajojen kielenä on englanti.

[Ilmoittautumiset ja lisätiedot](#)

Seminaari: Järjestöjen on koottava voimansa - tavoitteet ratkaisevat

Aika: 3.6.2010 klo 12.00 - 16.00

Paikka: VR:n kokouskeskuksen auditorio, Rautatientori 1 C, Helsinki.

Järjestäjä: Terveyden edistämisen keskus ry

Yhteistyö on tätä päivää ja tulevaisuutta. Yhteistyötä tehdään paljon ja erityisesti terveyden edistämisessä sitä tarvitaan. Järjestöjen ja kuntien yhteistyössä on paljon haasteita, mutta myös järjestöjen keskinäinen yhteistyö on muutoksen edessä. Onko perinteisen yleishyödyllisen järjestötoiminnan rooli unohtumassa? Miten terveyden edistämistä vahvistetaan yhteistyöllä? Miten sosiaali- ja terveystieteiden kattojärjestöt voivat tukea ja koordinoita yhteistyötä? Mistä löytyy yhteisen tekemisen paikka? Seminaarissa keskustellaan järjestöjen keskinäisen yhteistyön keinoista ja mahdollisuuksista.

[Ilmoittautumiset ja lisätiedot](#)

Yhteiskuntatieteellisen vammaistutkimuksen päivät

Aika: 10.–11.6.2010

Paikka: Kongressikeskus Linnasmäki, Lustokatu 7, Turku.

Järjestäjät: Kynnys ry, Suomen Vammaistutkimuksen Seura ry ja Keski-Pohjanmaan kulttuuriopisto

Päivien tarkoituksena on koota alan akateemiset tutkijat ja järjestötoimijat yhteen keskustelemaan mitä eri toimijat voivat tehdä vammaistutkimuksen hyväksi. Tavoitteena on olla vakiinnuttamassa vammaistutkimuksen asemaa suomalaisessa tiedekentässä ja luomassa vammaistutkimuspäivistä jatkuva perinne, joka vahvistaa alan tutkimusta ja tuo sille näkyvyyttä.

[Ilmoittautumiset ja lisätiedot](#)

Kehittyvä kolmas sektori II: Järjestöjen ja kuntien yhteistyö - rajapinnat, palvelut ja keinot

Aika: 10. – 11.6.2010

Paikka: Helsinki – Tallinna – Helsinki, m/s Baltic Princess

Miten pidetään asiakas keskiössä?

- Voiko sosiaalisesta mediasta syntyä toimintavarmoja ja tuottavia ratkaisuja?
- Miksi yhteisöllisyys ja koti ovat tulevaisuudessa entistä tärkeämpiä?

Toista kertaa järjestettävä tapahtuma kokoaa jälleen yhteen järjestöjen edustajat, jotka ovat kiinnostuneita oman alueensa toimintaedellytysten kehittämistä. Nyt tilaisuuteen on yhdistetty myös kunnat ja niiden palveluiden järjestämisestä vastaavat tahot.

Tapahtuman yhtenä keskeisenä teemana käsitellään sosiaalista mediaa ja sen roolia nyky-yhteiskunnassa ja yhteisörajat riippumattomassa yhteistyössä. Tapahtumassa saa myös katsauksen RAY:n avustustoiminnasta ja siitä mitkä ovat sen painopisteet tulevaisuudessa. Asiantuntijoina on mm. edustava joukko yhteiskunnallisia vaikuttajia ja edelläkävijöitä, jotka lähestyvät aiheitaan käytännönläheisesti. Matkan aikana on myös erinomainen tilaisuus verkostoitua kollegoiden, kuntien edustajien ja tieto- ja viestintätekniikka-alan ammattilaisten kanssa.

Tapahtuma on suunnattu järjestöjen johdolle ja niiden palveluiden kehittämistä vastaaville henkilöille sekä kuntien eri toimialueiden edustajille, jotka ovat kiinnostuneita laajentamaan yhteistyötään järjestöjen kanssa.

[Ilmoittautumiset ja lisätiedot](#) -> hakusana: kolmas sektori